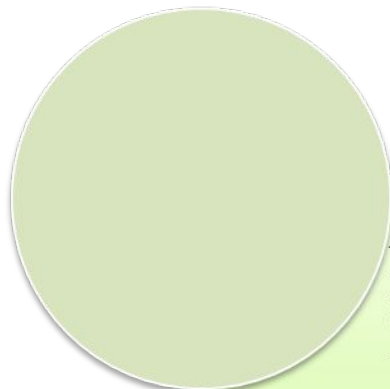

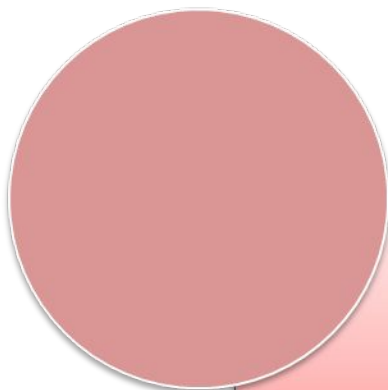
Әкімшілік жауаптылық құқықтық ерекшелігі және негізгі белгілері

- 1. Әкімшілік жауаптылықтың заңдылық негіздері*
- 2. Кәмелетке толмағандардың әкімшілік жауаптылығы*
- 3. Әскери қызметшінің, прокурордың және тәртіптік жарғылардың не арнайы ережелердің күші қолданылатын өзге де адамдардың өздері әкімшілік құқық бұзушылықтар жасағаны үшін әкімшілік жауаптылығы*
- 4. Жекеше нотариустардың, жеке сот орындаушыларының, адвокаттардың, дара кәсіпкерлердің және заңды тұлғалардың әкімшілік жауаптылығы*
- 5. Шетелдіктердің, шетелдік заңды тұлғалардың және азаматтығы жоқ адамдардың әкімшілік жауаптылығы*

Әкімшілік жауаптылықтың заңдылық негіздері

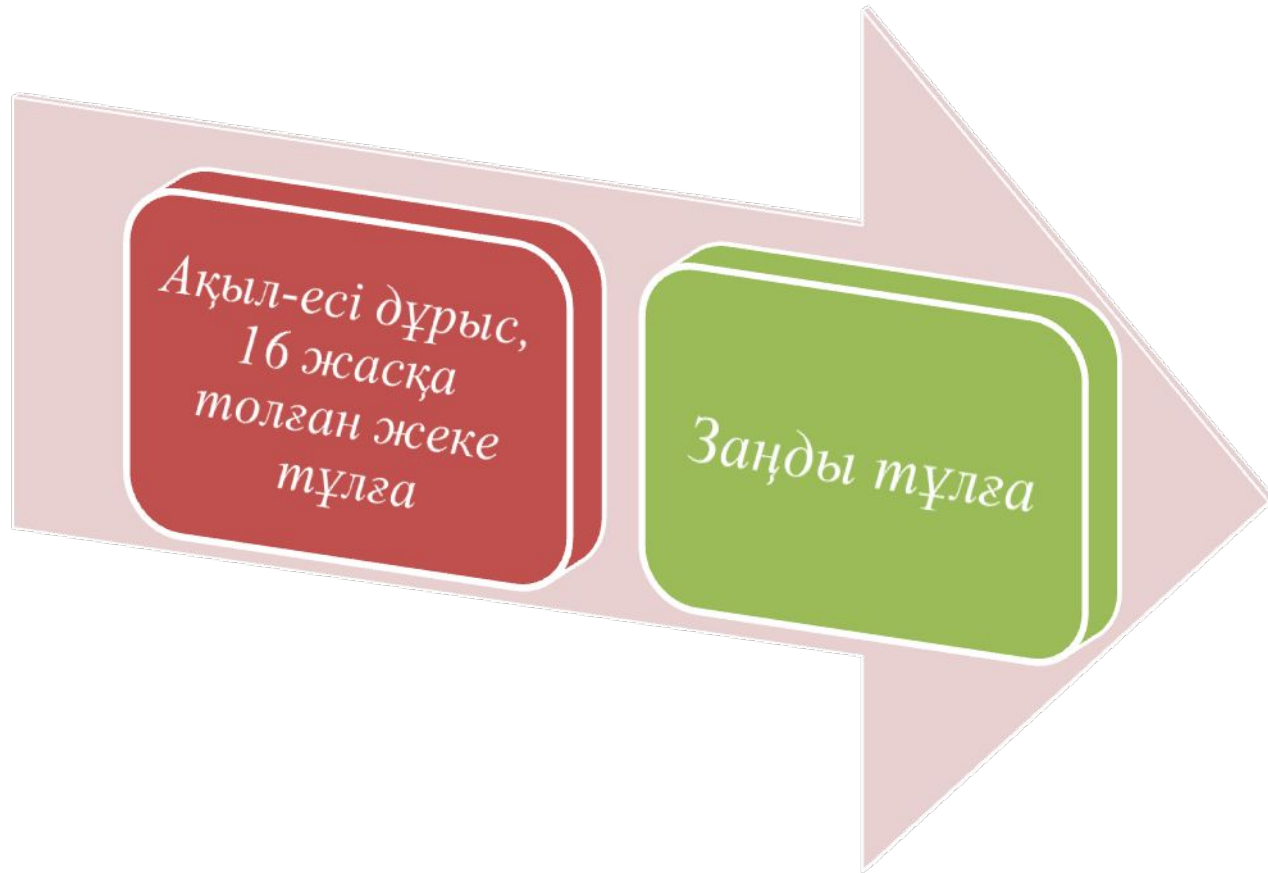

Ақыл-естің дұрыс еместігі – құқыққа қарсы іс-әрекет жасаған кезде ақыл-есі дұрыс емес жағдайда болған, яғни өз әрекеттерінің (әрекетсіздігінің) нақты сипаты мен қауіптілігін сезіне алмаған немесе оларды созылмалы психикалық ауруының, психикасының уақытша бұзылуының, ақыл-есі кемдігінің немесе психикасының өзге де сырқатты жай-күйінің салдарынан басқара алмаған жеке тұлға әкімшілік жауаптылыққа жатпайды.

ҚР ӘҚБтК ерекше бөлімінде көзделген құқық бұзушылық құрамының барлық белгілері бар іс-әрекет жасау әкімшілік жауаптылықтың негізі болып табылады

Әкімшілік жауаптылыққа жататын тұлғалар

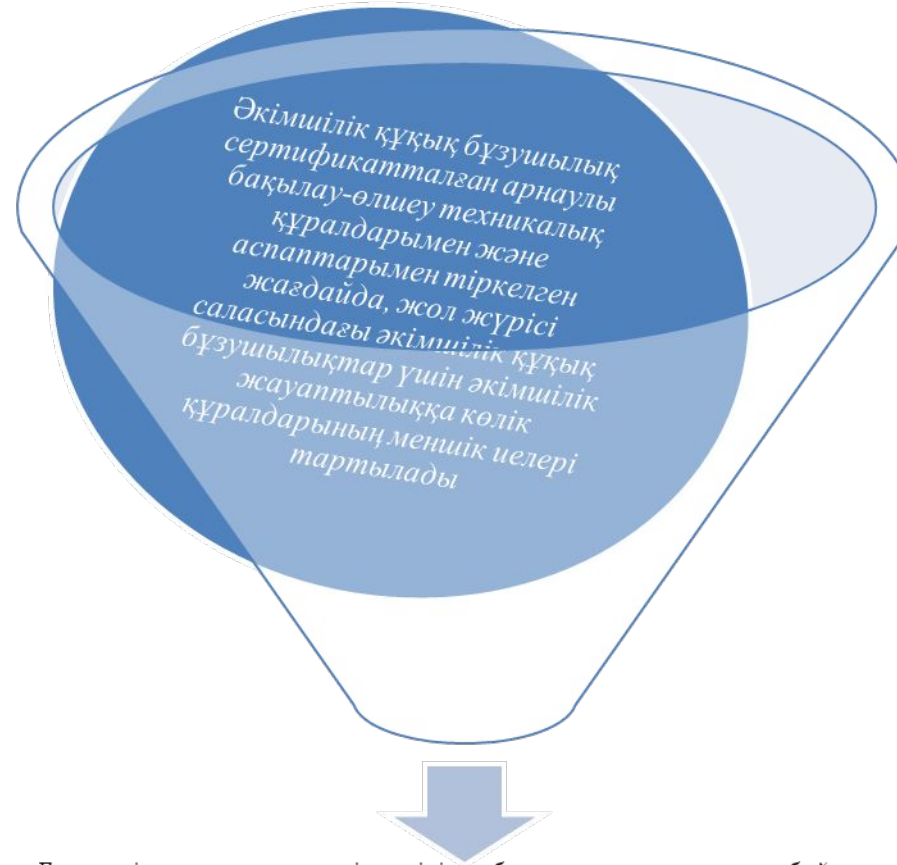

Лауазымды адамдардың әкімшілік жауаптылығы

Лауазымды адам өз қызметтік міндеттерін орындамауына немесе тиісінше орындамауына байланысты әкімшілік құқық бұзушылыққа жасалған жағдайда әкімшілік жауаптылыққа тартылады

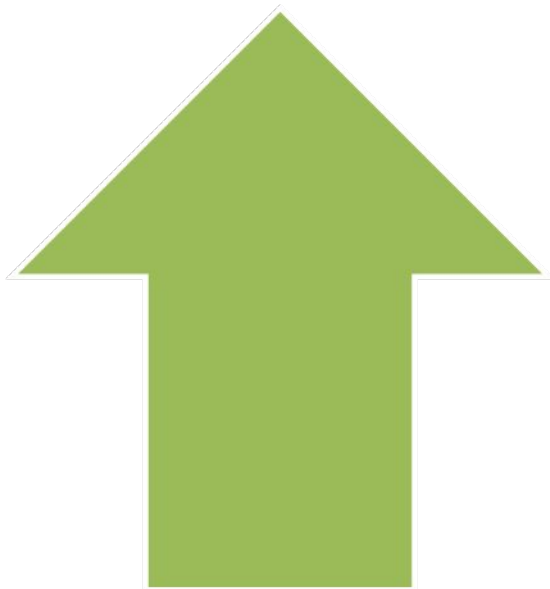
- **Лауазымды адамдар** – әкімшілік құқық бұзушылық жасалған кезде тұрақты, уақытша немесе арнаулы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын немесе жүзеге асырған не әкімшілік құқық бұзушылық жасалған кезде мемлекеттік мекемелерде, квазимемлекеттік сектордың субъектілерінде, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын немесе орындаған адамдар

Құқық бұзушылық арнаулы техникалық құралдармен тіркелген кездегі әкімшілік жауаптылықтың ерекшеліктері

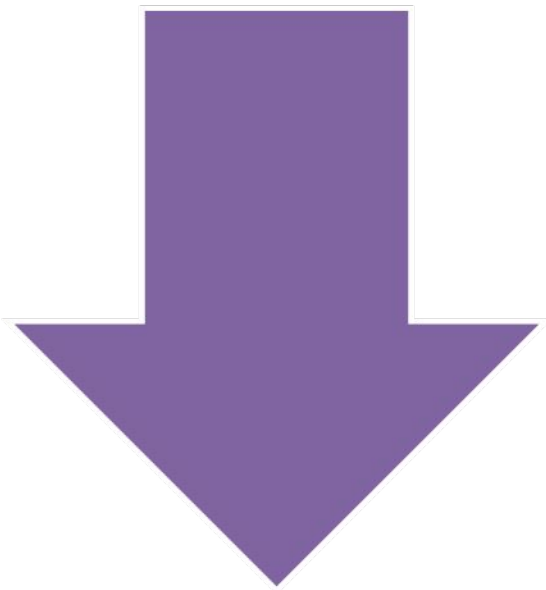

Егер көлік құралының меншік иесінің хабарламасы немесе арызы бойынша тексеру барысында құқық бұзушылық тіркелген кезде көлік құралы иелігінде болған тұлға анықталса не басқа тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттерінің нәтижесінде көлік құралына ие бола алмай қалса, осы көлік құралының қатысуымен жасалған құқық бұзушылық үшін ол әкімшілік жауаптылықтан босатылады

Кәмелетке толмағандардың әкімшілік жауаптылығы

Әкімшілік құқық бұзушылық жасаған кезде он алты жасқа толған, бірақ он сегізге толмаған адамдар кәмелетке толмағандар деп танылады

Кәмелетке толмаған адамға тәрбиелік ықпал етудің шаралары қолданыла отырып, әкімшілік жаза қолданылуы мүмкін

Тәрбиелік ықпал ету шаралары

*заңды
түсіндіру*

*ата-анасының
немесе оларды
алмастыратын
адамдардың не
мамандандырыл
ған мемлекеттік
органның
қадағалауына беру*

*келтірілген
зиянның есесін
толтыру
міндетін
жүктеу*

*кәмелетке
толмаған
адамдарды бос
уақытын шектеу
және мінез-
құлқына ерекше
талаптар
белгілеу*

Тәрбиелік ықпал ету шаралары

Кәмелетке толмаған адамға бір мезгілде бірнеше тәрбиелік ықпал ету шаралары тағайындалуы мүмкін

тәрбиелік ықпал ету шараларын қолдану мерзімі үш айға дейінгі ұзақтыққа белгіленеді

тәрбиелік ықпал ету шараларын үнемі орындамаған жағдайда, мамандандырылған мемлекеттік орган, егер ескіру мерзімі өтпеген болса, бұл шараның күшін жою және кәмелетке толмаған адамды әкімшілік жауаптылыққа тарту мәселесін шешу үшін материалдарды сотқа ұсынады

Тәрбиелік ықпал ету шараларының мазмұны

Әскери қызметшінің, прокурордың және тәртіптік жарғылардың не арнайы ережелердің күші қолданылатын өзге де адамдардың өздері әкімшілік құқық бұзушылықтар жасағаны үшін әкімшілік жауаптылығы

Әскери қызметшілер мен әскери жиында жүрген әскери міндеттілер, қызметтік міндеттерін атқару кезінде жасаған әкімшілік құқық бұзушылықтары үшін тәртіптік жарғылар бойынша жауаптылықта болады.

Арнаулы мемлекеттік органдар мен құқық қорғау органдарының қызметкерлері қызметтік міндеттерін атқару кезінде жасаған әкімшілік құқық бұзушылықтары үшін тиісті органдарда қызмет өткеру тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жауаптылықта болады

Мерзімді әскери қызметін өткеріп жүрген әскери қызметшілер мен әскери және арнайы оқу орындарының курсанттарына әкімшілік айыппұл түріндегі әкімшілік жаза қолданылмайды

Әкімшілік жазаны қолдану құқығы берілген органдарда аталған адамдарға әкімшілік жазалар қолданудың орнына кінәлілерді тәртіптік жауаптылыққа тарту туралы мәселені шешу үшін тиісті органдарға құқық бұзушылықтар туралы материалдарды беруге тиіс

Жекеше нотариустардың, жеке сот орындаушыларының, адвокаттардың, дара кәсіпкерлердің және заңды тұлғалардың әкімшілік жауаптылығы

Жекеше нотариустар, жеке сот орындаушылары, адвокаттар, дара кәсіпкерлер және заңды тұлғалар ҚР ӘҚБтК ерекше бөлімінде көзделген жағдайларда әкімшілік құқық бұзушылық үшін әкімшілік жауаптылыққа жатады

ҚР ӘҚБтК ерекше бөлімінде көзделген іс-әрекетті (әрекетті не әрекетсіздікті) заңды тұлғаны басқару функцияларын жүзеге асыратын орган, тұлға немесе дара кәсіпкердің және заңды тұлғаның ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларын орындайтын қызметкері жасаса, рұқсат берсе, мақұлдаса, дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар әкімшілік құқық бұзушылық үшін әкімшілік жауаптылыққа жатады.

Заңды тұлғаның дербес салық төлеушілер болып табылатын және салық салу мен кеден ісі саласында әкімшілік құқық бұзушылықтар жасаған құрылымдық бөлімшелері заңды тұлғалар ретінде әкімшілік жауаптылықта болады

Дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғаларды әкімшілік жауаптылыққа тарту дара кәсіпкердің және заңды тұлғаның қызметкерін осы құқық бұзушылық үшін әкімшілік жауаптылықтан босатады

Шетелдіктердің, шетелдік заңды тұлғалардың және азаматтығы жоқ адамдардың әкімшілік жауаптылығы

Қазақстан Республикасының аумағында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының континенттік қайрағында әкімшілік құқық бұзушылықтар жасаған шетелдіктер, шетелдік заңды тұлғалар, олардың филиалдары мен өкілдіктері және азаматтығы жоқ адамдар жалпы негіздерде әкімшілік жауаптылыққа жатады

Шетелдік және халықаралық коммерциялық емес үкіметтік емес бірлестіктердің құрылымдық бөлімшелері Қазақстан Республикасының қоғамдық бірлестіктер туралы заңнамасын бұзғаны үшін заңды тұлғалар ретінде әкімшілік жауаптылықта болады

Шет мемлекеттердің дипломатиялық өкілдері және иммунитетті пайдаланатын өзге де шетелдіктер Қазақстан Республикасының аумағында жасаған әкімшілік құқық бұзушылықтар үшін әкімшілік жауаптылық туралы мәселе халықаралық құқық нормаларына сәйкес шешіледі